

İDEAE 503 - SÖZCÜK BİLGİSİ - Eğitim Fakültesi - Yabancı Diller Eğitimi Bölümü

Genel Bilgiler

Dersin Amacı

Bu dersin temel amacı, öğretmen adaylarına ve eğitimcilere yabancı dil sınıflarında kelime öğretimi konusunda kapsamlı, bilimsel ve uygulamalı bir rehber sunmaktır. Ders boyunca, öğrencilerin hedef dilde başarılı iletişim kurabilmeleri ve üst düzey akademik tartışmalara etkin bir şekilde katılabilmeleri için gereken geniş kelime dağarcığının hayati önemi ve bu süreçte ders programında özel zaman ayrılmasının gerekliliği üzerinde durulacaktır. Katılımcılar, öğretilecek kelimelerin seçiminde en yaygın kullanılan öğelere, kelime ailelerine ve çok kelimeli kalıplara nasıl öncelik verileceğini kuramsal ve pratik açıdan öğreneceklerdir. Yeni kelimelerin tanıtılmasında yazılı ve sözlü formların eş zamanlı sunulması; anlamların ana dil desteği, görseller, gerçek nesneler ve jestler gibi çeşitli yöntemlerle netleştirilmesi stratejileri sınıf içi uygulamalarla derinlemesine incelenecektir. Kelime bilgisinin uzun süreli hafızada kalıcılığını sağlamak için hatırlama temelli görevler, kişiselleştirilmiş tekrar etkinlikleri ve kelime oyunlarından daha etkili olduğu kanıtlanmış uygulamalı görevler ele alınacaktır. Ayrıca, kelime dağarcığını zenginleştirme çalışmaları kapsamında eş anlamlılar, ön ekler, son ekler ve etkili sözlük kullanımı üzerinde durulacaktır. Son olarak kurs, hem alıcı hem de üretken kelime bilgisini ölçen haftalık kısa sınavlar ve genel değerlendirme teknikleri ile öğrencileri bağımsız öğrenmeye ve ders dışı kaynakları kullanmaya teşvik etme yollarını kapsayarak tamamlanacaktır.

Dersin İçeriği

Bu dersin içeriği, yabancı dil sınıflarında kelime öğretiminin tüm aşamalarını bilimsel ve uygulamalı bir çerçevede ele almaktadır. İlk olarak, öğretilecek kelimelerin seçim süreçleri incelenerek en yaygın kullanılan öğelere, çok kelimeli kalıplara ve kelime ailelerine nasıl öncelik verileceği üzerinde durulmaktadır. Yeni kelimelerin ilk kez tanıtılmasında yazılı ve sözlü formların eş zamanlı sunulması, metal dil kullanımının sınırlandırılması ve telaffuz ile yazım kurallarının öğretimi temel konular arasındadır. Anlamların açıklanmasında ise ana dil desteği, görsel materyaller, gerçek nesneler ve jestlerin pedagojik değeri tartışılmaktadır. Öğrenilenlerin kalıcılığını sağlamak adına hatırlama temelli görevler, kişiselleştirilmiş tekrar etkinlikleri ve kelime oyunlarının etkinliği değerlendirilmektedir. Dersin ilerleyen bölümlerinde okuma metinleri üzerinden kelime seçimi, ön ek ve son eklerle kelime türetme, eş anlamlılar ve sözlük kullanım becerileri geliştirilmektedir. Son olarak, hem alıcı hem de üretken kelime bilgisini ölçen değerlendirme teknikleri, haftalık kısa sınavların tasarımı ve öğrencileri bağımsız öğrenmeye teşvik eden dijital araçların kullanımı kapsamlı bir şekilde işlenmektedir.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Ur, P. (2022). Penny Ur's 77 tips for teaching vocabulary. Cambridge University Press.

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Düz anlatım, tartışmalar, küçük grup çalışmaları

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Öğrencilerden, bu dersi, bölümde verilen Dilbilim ve Dil Edinimi gibi diğer derslerle ilişkilendirmeleri beklenmektedir.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Bu ders için herhangi bir öğretim yardımcısı atanamamıştır.

Dersin Verilişi

Yüz yüze

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Doç. Dr. İhsan Ünal

Program Çıktısı

- Öğrenciler kelime öğretiminin dil öğrenimindeki kritik rolünü ve en yaygın kelimelerin nasıl önceliklendirileceğini açıklayabilecektir.
- Öğrenciler çok kelimeli birimleri, kelime ailelerini seçici olarak ve uluslararası kabul gören kelimeleri ders planlarına dahil edebilecektir.
- Öğrenciler yeni kelimelerin yazılı ve sözlü biçimlerini birlikte, gramer davranışlarını ve telaffuz özelliklerini etkili şekilde öğretebilecektir.
- Öğrenciler yeni kelimelerin telaffuz ve yazım sorunlarına dikkat çekip, tahtaya yazarak ve öğrencilerin not almasını sağlayarak anlamlarını açıklayabilecektir.
- Öğrenciler yeni kelimeleri önceden bilinenlerle ilişkilendirerek, kısa ve net açıklamalar yaparak ve L1 desteğiyle anlamları netleştirebilecektir.
- Öğrenciler görseller, mimik, jest ve gerçek nesneler kullanarak yeni kelimelerin anlamını ve uygun/uygunsuz kullanımını öğretebilecektir.
- Öğrenciler kelime tekrarı için bol pratik, ilginç ve kişiselleştirilmiş etkinlikler tasarlayıp zaman aralıklı tekrar stratejisini uygulayabilecektir.
- Öğrenciler okuma metinlerinden kelime öğretiminde seçici davranmayı ve bağlamdan anlam çıkarma stratejilerini değerlendirebilecektir.
- Öğrenciler kelime dağarcığını bilinçli genişletme etkinlikleri tasarlayıp eski kelimelere yeni anlamlar ve sözlükleri etkili kullanabilecektir.
- Öğrenciler dikte, hatırlama ve bağlam yaratma temelli kelime tekrarı ve genişletme etkinlikleri tasarlayabilecektir.
- Öğrenciler kelime kartları, çeviri ve açık uçlu görevler kullanarak etkili kelime tekrarı ve test stratejileri uygulayabilecektir.
- Öğrenciler haftalık kısa sınavlar ve genel testlerde hem algısal hem üretken kelime bilgisini ölçen maddeler hazırlayabilecektir.
- Öğrenciler bağımsız kelime öğrenme stratejilerini ve online araçları kullanarak kendi derslerinde uygulayabilecekleri bir eylem planı oluşturabilecektir.

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar	Öğretim		Uygulama
			Metodları	Teorik	
1	Dersten önce viii–ix, 1–8 arası sayfalar çalışılacak	Laboratuvar uygulaması yoktur.	Anlatım, Tartışma	Kitabın tanıtımı, kelime öğretiminin önemi ve en yaygın kelimelerin seçimi konuları ele alınacaktır (İpuçları 1-6).	Kelime öğretimi ile ilgili ipuçlarının sınıf içi karşılıkları
2	Dersten önce 9-15 arası sayfalar çalışılacak	Laboratuvar uygulaması yoktur.	Anlatım, Tartışma	Çok kelimeli birimler, kelime aileleri, metin mesajı kelimeleri ve uluslararası kabul gören kelimelerin seçimi konuları işlenecektir (İpuçları 7-12).	Kelime öğretimi ile ilgili ipuçlarının sınıf içi karşılıkları
3	Dersten önce 16-21 arası sayfalar çalışılacak	Laboratuvar uygulaması yoktur.	Anlatım, Tartışma	Yeni kelimelerin yazılı ve sözlü biçimleri birlikte öğretme, metalanguage kullanımı, kelime öğretiminde gramer ve telaffuz konuları ele alınacaktır (İpuçları 13-18).	Kelime öğretimi ile ilgili ipuçlarının sınıf içi karşılıkları
4	Dersten önce 22-28 arası sayfalar çalışılacak	Laboratuvar uygulaması yoktur.	Anlatım, Tartışma	Yeni kelimelerin telaffuz ve yazım sorunları, tahtaya yazma ve not alma ile yeni kelimelerin açıklanması konuları işlenecektir (İpuçları 19-24).	Kelime öğretimi ile ilgili ipuçlarının sınıf içi karşılıkları
5	Dersten önce 29-34 arası sayfalar çalışılacak	Laboratuvar uygulaması yoktur.	Anlatım, Tartışma	Önceden öğrenilen kelimelerle bağlantı kurma, kısa açıklama yapma ve ana dil (L1) kullanarak anlam açıklama konuları ele alınacaktır (İpuçları 25-30).	Kelime öğretimi ile ilgili ipuçlarının sınıf içi karşılıkları
6	Ders kitabından 35-41 arası sayfalar çalışılacak.	Laboratuvar uygulaması yoktur.	Anlatım, Tartışma	Görseller, mimik, jest ve yeni kelimenin kullanım uygunluğu konuları işlenecektir (İpuçları 31-36).	Kelime öğretimi ile ilgili ipuçlarının sınıf içi karşılıkları
7	Dersten önce 42-47 arası sayfalar çalışılacak	Laboratuvar uygulaması yoktur.	Anlatım, Tartışma	Kelime tekrarı ve pekiştirme stratejileri (bol pratik yapma, ilginç alıştırmalar, kişiselleştirme) konuları ele alınacaktır (İpuçları 37-42).	Kelime öğretimi ile ilgili ipuçlarının sınıf içi karşılıkları
8				Ara sınav	
9	Dersten önce 49-54 arası sayfalar çalışılacak	Laboratuvar uygulaması yoktur.	Anlatım, Tartışma	Okuma metinlerinden kelime öğretimi, seçicilik ve bağlamdan anlam çıkarma konuları işlenecektir (İpuçları 43-48).	Kelime öğretimi ile ilgili ipuçlarının sınıf içi karşılıkları
10	Dersten önce 55-61 arası sayfalar çalışılacak	Laboratuvar uygulaması yoktur.	Anlatım, Tartışma	Kelime dağarcığını bilinçli genişletme, eski kelimelere yeni anlamlar kazandırma ve sözlük kullanımı konuları ele alınacaktır (İpuçları 49-54).	Kelime öğretimi ile ilgili ipuçlarının sınıf içi karşılıkları
11	Dersten önce 62-68 arası sayfalar çalışılacak	Laboratuvar uygulaması yoktur.	Anlatım, Tartışma	Kelime tekrarı ve genişletme için etkinlikler (dikte, hatırlama, bağlam yaratma) konuları işlenecektir (İpuçları 55-60).	Kelime öğretimi ile ilgili ipuçlarının sınıf içi karşılıkları
12	Dersten önce 69-75 arası sayfalar çalışılacak	Laboratuvar uygulaması yoktur.	Anlatım, Tartışma	Kelime kartları, çeviri etkinlikleri, açık uçlu görevler ve kelime testi stratejileri konuları ele alınacaktır (İpuçları 61-66).	Kelime öğretimi ile ilgili ipuçlarının sınıf içi karşılıkları
13	Dersten önce 67-72 arası sayfalar çalışılacak	Laboratuvar uygulaması yoktur.	Anlatım, Tartışma	Haftalık kısa sınavlar, genel testlerde kelime ölçme ve üretken bilgi testi konuları işlenecektir (İpuçları 67-72).	Kelime öğretimi ile ilgili ipuçlarının sınıf içi karşılıkları
14	Dersten önce 82-93 arası sayfalar çalışılacak	Laboratuvar uygulaması yoktur.	Anlatım, Tartışma	Bağımsız kelime öğrenme, online araçlar ve kurs genel değerlendirmesi yapılacaktır (İpuçları 73-77 + Ekler).	Kelime öğretimi ile ilgili ipuçlarının sınıf içi karşılıkları

İş Yükleri

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Vize	1	1,00
Final	1	1,00
Derse Katılım	15	2,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	14	1,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	14	1,00
Final Sınavı Hazırlık	6	6,00
Ara Sınav Hazırlık	3	6,00

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Ara Sınav	30,00
Final	50,00
Derse Katılım	20,00

Yabancı Diller Eğitimi Bölümü / İngilizce Öğretmenliği X Öğrenme Çıktısı İlişkisi

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16	P.Ç. 17	P.Ç. 18	P.Ç. 19	P.Ç. 20
Ö.Ç. 1	3			2	1	2	4					1								
Ö.Ç. 2	3			2	1	2	4					1								
Ö.Ç. 3	3			2	1	2	4					1								
Ö.Ç. 4	3			2	1	2	4					1								
Ö.Ç. 5	3			2	1	2	4					1								
Ö.Ç. 6	3			2	1	2	4					1								
Ö.Ç. 7	3			2	1	2	4					1								
Ö.Ç. 8	3			2	1	2	4					1								
Ö.Ç. 9	3			2	1	2	4					1								
Ö.Ç. 10	3			2	1	2	4					1								
Ö.Ç. 11	3			2	1	2	4					1								
Ö.Ç. 12	3			2	1	2	4					1								
Ö.Ç. 13	3			2	1	2	4					1								

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Ölçme ve değerlendirme ile ilgili temel kavramları ve ilkeleri tanımlar ve bu bilgiyi okul ortamında uygular.
- P.Ç. 2 :** Bilimsel araştırma ile ilgili temel kavramları ve ilkeleri tanımlar.
- P.Ç. 3 :** Bilimsel bilginin üretimiyle ilgili yöntemleri tartışarak amaç ve hedeflerine uygun yöntemleri seçme becerisini gösterir.
- P.Ç. 4 :** İngilizce dersi öğretim programlarını yorumlar ve bunlara uygun günlük ders planları oluşturur.
- P.Ç. 5 :** Öğretim teknolojileri ilkelerinden yararlanarak öğretim materyalleri, teknoloji, medya ve diğer kaynakları tasarlar, kullanır ve değerlendirir.
- P.Ç. 6 :** Teorik ve uygulamalı dilbilim ile ilgili temel kavramları ve ilkeleri tanımlar ve bunları dil öğretim teorileriyle ilişkilendirerek uygular.
- P.Ç. 7 :** Yabancı dil öğretimi yaklaşım ve yöntemlerini tanımlar ve bu yöntemleri dilin her alanında (konuşma, dinleme, okuma ve yazma) etkin bir şekilde uygular.
- P.Ç. 8 :** Kendisinin ve akranlarının öğretim uygulamalarını eleştirel olarak analiz eder ve değerlendirir.
- P.Ç. 9 :** Çocuklara yabancı dil öğretimi ile ilgili temel kavramları ve prensipleri tanımlar ve uygun olan yaklaşımları ve teknikleri sınıf ortamında uygular.
- P.Ç. 10 :** Farklı yaş gruplarına uygun materyalleri analiz eder, değerlendirir ve öğrencilerin ihtiyaç ve ilgileri doğrultusunda müfredata uygun olarak kullanır.
- P.Ç. 11 :** Eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme ve problem çözme becerilerinin gelişimi için iş birliği yaparak uygun yöntem ve teknikleri kullanır.
- P.Ç. 12 :** Dil edinimi teorilerini analiz eder ve bu bilgiyi dil öğretim yöntemlerini ve uygulamalarını geliştirmek için kullanır.
- P.Ç. 13 :** Temel edebiyat kavramlarını ve ilkelerini tanımlar, bu kavram ve ilkeleri yabancı dil öğretimi alanında uygular.
- P.Ç. 14 :** Alanı ile ilgili geçmiş ve güncel yayınları ve akımları analiz eder, değerlendirir ve öğrenme ve öğretme süreçlerini geliştirmek üzere uygular.
- P.Ç. 15 :** Çeviri ile ilgili prosedürleri, kaynakları ve teknikleri tanımlar ve uygular.

- P.Ç. 16 :** İngiliz dili dışında ikinci bir yabancı dili Avrupa Ortak Dil Portföyünde yer alan B1 Genel Düzeyinde kullanarak bu dilde iletişim kurar.
- P.Ç. 17 :** Mesleği ile ilgili görev, hak ve sorumlulukları tanımlayan mevzuata ve mesleki etik ilkelere bağlılık gösterir.
- P.Ç. 18 :** Türk eğitim sisteminin amaç, yapı ve işleyişini, sınıf yönetimi yaklaşımlarını ve eğitim ile ilgili kavramları tanımlar.
- P.Ç. 19 :** Okul içi ve okul dışı etkinliklere etkin katılım sağlayarak yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinlikler planlar ve uygular.
- P.Ç. 20 :** Yaşam boyu öğrenme etkinliklerine dair içeriği ve erişimi geliştirmek için çalışan kurumlar, topluluklar ve gruplarla işbirliği yapar.
- Ö.Ç. 1 :** Öğrenciler kelime öğretiminin dil öğrenimindeki kritik rolünü ve en yaygın kelimelerin nasıl önceliklendirileceğini açıklayabilecektir.
- Ö.Ç. 2 :** Öğrenciler çok kelimeli birimleri, kelime ailelerini seçici olarak ve uluslararası kabul gören kelimeleri ders planlarına dahil edebilecektir.
- Ö.Ç. 3 :** Öğrenciler yeni kelimelerin yazılı ve sözlü biçimlerini birlikte, gramer davranışlarını ve telaffuz özelliklerini etkili şekilde öğretebilecektir.
- Ö.Ç. 4 :** Öğrenciler yeni kelimelerin telaffuz ve yazım sorunlarına dikkat çekip, tahtaya yazarak ve öğrencilerin not almasını sağlayarak anlamlarını açıklayabilecektir.
- Ö.Ç. 5 :** Öğrenciler yeni kelimeleri önceden bilinenlerle ilişkilendirerek, kısa ve net açıklamalar yaparak ve L1 desteğiyle anlamları netleştirebilecektir.
- Ö.Ç. 6 :** Öğrenciler görseller, mimik, jest ve gerçek nesneler kullanarak yeni kelimelerin anlamını ve uygun/uygunsuz kullanımını öğretebilecektir.
- Ö.Ç. 7 :** Öğrenciler kelime tekrarı için bol pratik, ilginç ve kişiselleştirilmiş etkinlikler tasarlayıp zaman aralıklı tekrar stratejisini uygulayabilecektir.
- Ö.Ç. 8 :** Öğrenciler okuma metinlerinden kelime öğretiminde seçici davranmayı ve bağlamdan anlam çıkarma stratejilerini değerlendirebilecektir.
- Ö.Ç. 9 :** Öğrenciler kelime dağarcığını bilinçli genişletme etkinlikleri tasarlayıp eski kelimelere yeni anlamlar ve sözlükleri etkili kullanabilecektir.
- Ö.Ç. 10 :** Öğrenciler dikte, hatırlama ve bağlam yaratma temelli kelime tekrarı ve genişletme etkinlikleri tasarlayabilecektir.
- Ö.Ç. 11 :** Öğrenciler kelime kartları, çeviri ve açık uçlu görevler kullanarak etkili kelime tekrarı ve test stratejileri uygulayabilecektir.
- Ö.Ç. 12 :** Öğrenciler haftalık kısa sınavlar ve genel testlerde hem algısal hem üretken kelime bilgisini ölçen maddeler hazırlayabilecektir.
- Ö.Ç. 13 :** Öğrenciler bağımsız kelime öğrenme stratejilerini ve online araçları kullanarak kendi derslerinde uygulayabilecekleri bir eylem planı oluşturabilecektir.